

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 - 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr. 77 453 86 36,37
Tel/Fax 77 453 73 68
E-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, 22 listopada 2012 r.

NA.I – 0221 – 25/2012

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 września 2012 r. sygn. BM 005.85.2012 uzupełnione pismem z dnia 12 października 2012 r. dotyczące udzielenia wyjaśnień w sprawie weksla in blanco wyjaśniam, co następuje.

Wstępnie należy stwierdzić, że gmina jako jednostka samorządu terytorialnego ma prawo udzielania poręczeń. Wynika to wprost z przepisu art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.). Przepis ten stanowi, że jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać poręczeń i gwarancji, z uwzględnieniem przepisów tejże ustawy, w granicach łącznej kwoty poręczeń i gwarancji określonej w uchwale budżetowej.

Tym samym, jak jednoznacznie wynika z powołanej regulacji, w uchwale budżetowej musi być określona łączna kwota poręczeń i gwarancji, która określa sferę decyzyjną organu w zakresie wysokości udzielanych poręczeń, które muszą być związane z realizacją zadań konkretnej jednostki samorządu terytorialnego.

Cytowany przepis nie ogranicza jednostek samorządu terytorialnego do udzielania poręczeń wyłącznie określonego rodzaju, np. tylko poręczenia cywilnego określonego przepisami art. 876 i następnych ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.).

Jak podnosi się w komentarzu do art. 94 ustawy o finansach publicznych, "poręczenie" rozumiane jest przez ustawodawcę znacznie szerzej niż wynika to z przepisów kodeksu cywilnego i obejmuje, oprócz instytucji określonej w art. 876-887 k.c., także poręczenie wekslowe, poręczenie czekowe oraz umowne gwarancje, mające za przedmiot zapłatę lub prawidłowe wykonanie zobowiązania umownego

(por. Ustawa o finansach publicznych. Komentarz. Ludmiła Lipiec-Warzecha. ABC Wolters Kluwer Warszawa 2011, s. 498-501).

Uznać zatem należy, że jednostki samorządu terytorialnego mają prawo udzielania także poręczenia wekslowego, określonego w przepisach ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz.U. z 1967 r. Nr 16, poz. 93), z uwzględnieniem dyspozycji art. 94 ustawy o finansach publicznych.

Tym samym, w ocenie Izby należy przyjąć, że podpisanie przez jednostkę samorządu terytorialnego weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową, w sytuacji opisanej w Państwa piśmie, stanowi w istocie udzielenie poręczenia, o którym mowa w art. 94 ustawy o finansach publicznych.

Pomimo tego, że obowiązujące przepisy nie wskazują jednoznacznie uprawnień poszczególnych organów j.s.t. do zaciągania zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji, to należy stwierdzić, że decyzję w zakresie udzielenia przedmiotowego poręczenia musi podjąć właściwy organ (por. K.Sawicka, Poręczenia i gwarancje udzielane przez jst. Finanse Publiczne, kwiecień 2009, s.52).

Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu stoi na stanowisku, że w przypadku poręczeń wykraczających poza rok budżetowy, właściwym organem do podjęcia wspomnianej decyzji jest organ stanowiący natomiast w przypadku poręczenia krótkoterminowego – organ wykonawczy.

Odpowiadając na pytanie dotyczące konieczności uwzględnienia zobowiązania wynikającego z poręczenia przy liczeniu wskaźników zadłużenia gminy, należy stwierdzić, że zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji, co do zasady, nie wlicza się do ustalonego w art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych limitu zadłużenia, określającego relację łącznej kwoty długu j.s.t. na koniec roku budżetowego do wykonanych dochodów tej jednostki ogółem w tym roku budżetowym. Wynika to z regulacji art. 72 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który wśród tytułów państwowego długu publicznego nie wymienia zobowiązań wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji. Wyjątek stanowi sytuacja, w której poręczenie stałoby się wymagalne i spełniało wymóg z art. 72 ust. 1 pkt 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Jednakże należy zauważyć, że potencjalne spłaty, w danym roku budżetowym, kwot wynikających z udzielanych poręczeń i gwarancji są wliczane do 15% limitu, określonego w art. 169 ustawy z dnia z dnia 30 czerwca 2005 r. o

finansach publicznych. Przedstawionych ograniczeń nie stosuje się do poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym, które realizują zadania j.s.t. z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a zatem nie obciążają one 15% limitu spłaty zobowiązań finansowych w roku budżetowym.